

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MÍS, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

CRÓNICA BARREJADA.

Si l' *ESQUELLA DE LA TORRATXA* s' dediqués ab preferència á la política, trobaria feta la present crònica sens més que ressenyar lo cambi de decoració sorprendent que acaba d' efectuarse quan menos ningú se 'l esperava.

Perque aquest succès ha sigut en rigor lo que ha servit de tema á totas las conversas. Los uns per tips, los altres per dejúns, y 'ls més per simple curiositat, tothom estava pendent de lo que á Madrid succeiría.

L' escena estava ben colocada: tots los personatges se movíen ab desembrás: ningú passava per res las portas del foro, ni las laterals pera sortir ó pera entrar, y fins se deya que per evitar sortidas ó entradas intempestivas, lo fuster del teatro las tenia atrancadas y clavatejadas. Donchs, á pesar de totes las providencias, han funcionat los escotillors. Los que eran á las taules se 'n han anat al fosso; los que 's trobaven al fosso han pujat al escenari.

Y 'l cambi s' ha coneugut desseguida

Dissapte varen formarse alguns grups en la rambla de Santa Mònica, ahont radica 'l Círcul conservador. Hi havia, segóns sembla, l' intent per part de alguns de tractar á tall de coloms als que s' han apoderat de l' arrós, fentlos sentir algú xiulet; pero á las primeres de cambi, quan encare no hi ha hagut temps de reformar lo personal del cos de desordre públich, ja 'ls bastòns de l' autoritat anavan enlayre y alguns cops quedavan romputs.

De aixó se 'n diu anticiparse als aconteixements. O millor encare, de aixó se 'n diu contraure mèrits pera conservar l' empleo. No pot queixar-se 'l Júpiter de la nova situació. L' esperit conservador va arribar á Barcelona tan depressa com la notícia de la constitució del ministeri.

Y tothom deya lo mateix:— Ja 's coneix que han pujat; ja pegan.

Diguemho en vers, que serà més bonich.

Al demà 's reunian,
al mitj dia ja 'ls eridavan,
cap al tart se constituïan
y en sent al vespre pegavan.

Pero passém ratlla y aném á un altre assumpto.

Los artistas son com los polítichs: los uns pujan, los altres cauen.

La célebre Sarah Bernhardt va caure, víctima de un accident, en plena funció, com en Sagasta; y tal com ha succehit ab la política fusionista, tingué de suspendre's la representació del drama. Sols hi ha una diferencia: al públich del teatro hont traballava la Sarah varen tornarli 'ls quartos; mes lo qu' es als espanyols, ningú 'ns los torna.

Los *croniqueurs* de París son molt indiscrets y han averiguat la verdadera causa del malestar que affligeix á la famosa y escéntrica artista. La Sarah Bernhardt està enamorada.

¿De qui? De l' intrépit Stanley. La figura del infatigab'e explorador no la deixa dormir, ni li dóna un moment de sosego. Té la casa plena de retratos de Stanley, en totes las posicions, trajos y actituts imaginarias. Al menjador hi té á Stanley menjant; al tocador á Stanley afeytantse; al estudi á Stanley llegint, al arcoba á Stanley etc., etcétra.

La Sarah ha concebit per ell una passió africana. L' África ab sos misteris, sols coneguda de Stanley, l' atrau y la fascina. De mil amors deixaria 'l teatro ab tots los seus oripells y pompas vanas, per anarse'n al continent negre en companya de Stanley.

Pero aquest no la pot admetre de companya per una rahó molt senzilla: Stanley acaba de casarse ab una inglesa, y la seva dona legítima, la propria, com diríam nosaltres, ja està arreglant las maletas per acompañarlo ella, ab lo desitj sens dupte d' evitar que 'l' accompanyi cap més dona.

Ningú hi perdrá més que 'l célebre viatjador. Fins ara ha recorregut á son grat lo tenebrós continent perque anava sol, sense impedimenta, lliure com los vents del desert.. Pero desd' ara ¿cóm s' ho fará, si ha de caminar tot lo sant dia per aquell terri'ori tan plé de dificultats, ab la pesada creu sobre las espatllas?

A lo menos la Sarah tenia una ventatja. Estan prima que hauria pogut servirli perfectament de bastó de viatje.

Un altre artista un dia molt celebrat, que també deixa las glòries de la carrera pera entrar en la vida tranquila y sossegada, es en *Gordito*.

En *Gordito* ha fet com en *Frascuelo*: acaba de tallar la coleta. Pero en *Frascuelo* va tallàrsela á Espanya, y en *Gordito* se 'l' ha tallada á Portugal. ¿Per quin capricho haurá anat á la terra de *Os Lusiadas* á consumar lo sacrifici? ¡Qui sab! Pensaments de fraternitat entre 'ls dos pobles, aspiracions mal definidas pero ben sentidas de unió ibérica... tot podría ser. A lo menos ara podrá dirse que 'ls portuguesos tenen alguna cosa d' Espanya, may siga sino la coleta de un torero.

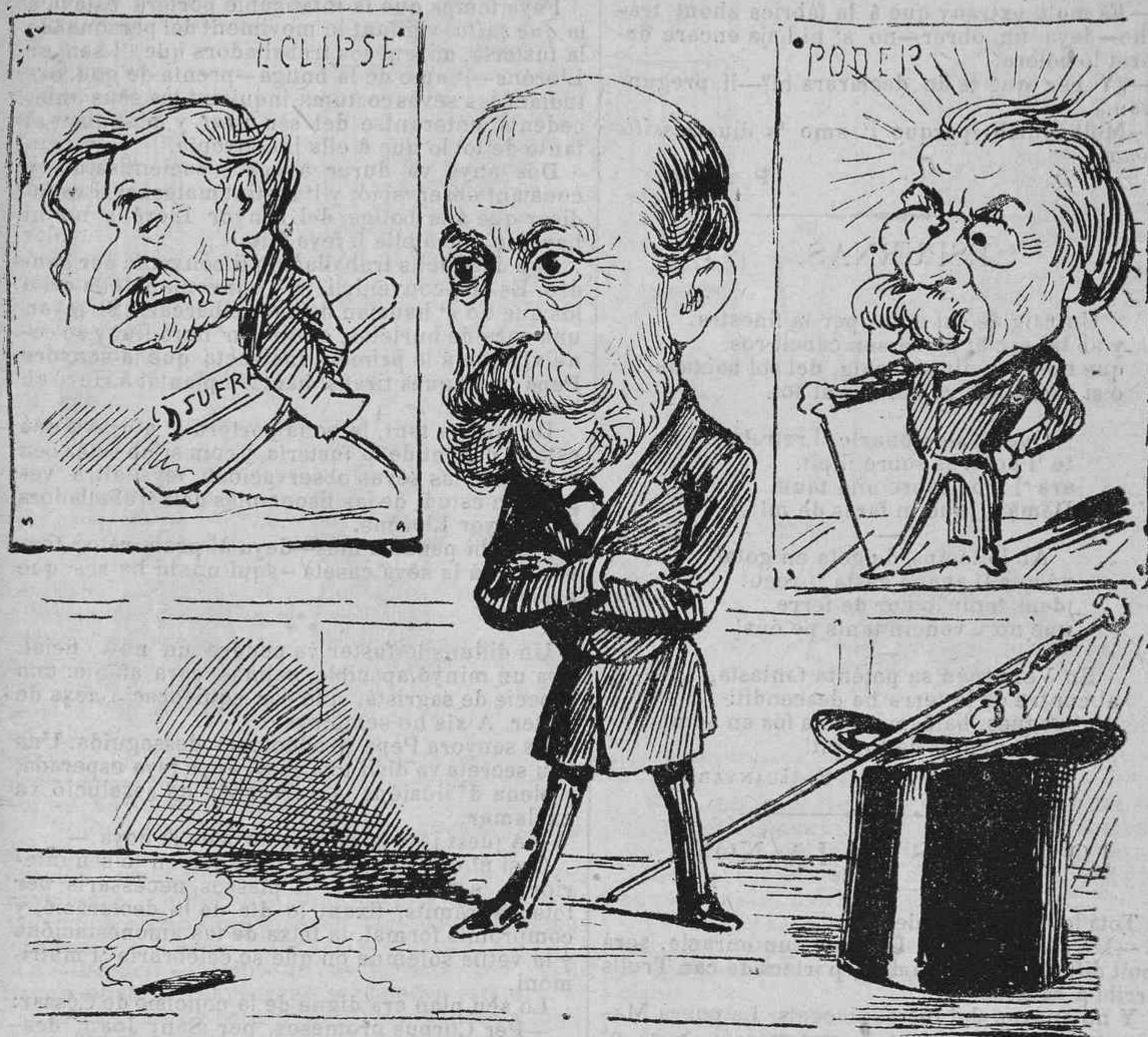
Avants de qu' en *Gordito* deixés la carrera, la vista l' havia deixat á n' ell. En *Gordito* no veia un toro á tres passos. Extranyantme ja fa alguns anys de que sent casi cego s' atrevíss a arriscar la vida posantse davant de un toro, una nit al café Nou, va dirme que 'l torero no necessitava la vista per res: que lo únic que necessitava eran los peus.

En *Gordito* sigué un dia l' heroe de una hassanya, que feu parlar á tota la premsa. S' havia escapat un toro de un wagó del ferrocarril, en lo moment en que la estació de Valencia estava atestada de gent. ¡Figúrinse qu'n esglay! Pero allá 's trobava en *Gordito*, y en un santiamén va treures la jaqueta forrada de vermell, va penjarla al bastó á tall de muleta, y durant una llarga estona va estar divertint al toro, evitant així un sens fi de desgracias.

No es aixó lo millor, sino quo desde aquell dia, sempre qu' en *Gordito* volia obsequiar á un amich li regalava 'l bastó ab que havia parat lo toro de Valencia. Lo coneix ben bé aquest bastó. Consisteix en una canya ab puny llis de plata en forma d' àngul. A Barcelona so's, tinch coneixement de cinc personas diferents á las quals ha obsequiat lo garbós torero ab lo famós bastó de l' hassanya de Valencia. Com es natural, en altres ciutats d' Espanya faria lo mateix, per lo que es de creure qu' en *Gordito* aqueixa classe de bastóns los compraría á grossas.

Ja que hem parlat de una cómica y un torero, diguem quatre coses de un tenor, que també 's retira del mon... ey, del mon teatral.

UN ARCALDE APURAT.

—Quina actitud haig de prendre?
—me treurán? —me quedaré?
—dimiteixo? —espero 'l golpe?
Com hi ha mòn.. ¡no sé qué fè!

Es lo tenor del dò de pit, del pinyol e'ern, que ha anat á Amèrica á donar l'última falconada, y després de tancar lo de dò pit famós á la maleta, se 'n torna á Itàlia, inmensament rich, tant per lo que ha guanyat com á cantant, com per lo que ha estolviat com á home econòmich.

En Tamagno, conegit aquí á Barcelona com á tenor de molta forsa, ho es també dels seus amichs com á home subjecte á una cicateria inverossímil.

Tenia fama de acceptar los convits que se li feyan y de no tornarlos, manera escelent de menjjar bè y á poch gasto. Quan havia d'anar á fer una temporada á una ciutat, lo fondista ja ho sabia, la cambra més barata del es'tabliment era per ell, y á més del servei ordinari propi de las cambres de fonda, era precis provehirlo de una taula, un fogó y un parell de planxes. En Tamagno 's planxava la roba b'anca ell mateix.

L'únic luxo que 's permetia era 'l de un criat, que es, després de tot, qui més sentirá, sens dubte, la resolució que ha pres de retirarse del teatro.

Lo criat de 'n Tamagno era 'l seu germá, il suo caro fratello.

Hi ha una particularitat digna de coneixers, y es que aquest criat de la família no 'l pagava ell, sino 'ls empressaris. En Tamagno no 's contractava sino ab la condició de que havíen de contractarli 'l germá, es á dir, lo criat, en classe de corista. Lo germá de dia 'l servia, y de nit, ficat entre 'l coro, gesticulava com si cantés, pero sense ferho, porque no tenia veu ni oido.

Lo tenor guardará la sèva fortuna (la guardará no vull creure que la gasti) en una villa que s'ha fet construir en lo seu pais. Segons notícies, la dependència més notable de la indicada villa no es lo saló, ni 'l quarto de dormir, ni 'l menjador, ni molt menos lo rebost. Es lo safreig. En Tamagno 's proposa, á lo que diuhen, ferse ell mateix las bugadas.

••
Per acabar, un eco de actualitat.
Sabute es que desde 'ls descobriments del doctor

Kock, se atribueix al *baccilo coma* la causa del cólera morbo.

—Es molt extrany que á la fàbrica ahont traballo—deya un obrer—no s' hi haja encare declarat lo cólera.

—¿Y per qué tè de declarars hi?—li preguntavan.

—Molt senzill: perque l' amo 's diu *Bassilio Comas*.

P. DEL O.

ESPURNAS.

Un raig de sol entrá per la finestra,
y ab tal esclat brillá son capell ros,
que no puch dir si 'l raig, del sol baixava,
ó si desde son cap anava al sol.

Quan vaig donarte 'l retrato
te 'l posares sobre 'l pit:
ara 'l tens sobre una taula...
Demá... ¡qué 'n farás de mí!

Ab lo temps, de gota en gota,
vé que l' aygua gasta 'l roch:
¡deus tenir lo cor de ferro
que no 'l vencin tants pe'óns!

En Verne, en sa potenta fantasia,
al centre de la terra ha descendit:
¡qui pogués, baldament sols fos en somni,
baixá al fons de ton pit!

E. GUANYABENS.

LO PROMÉS DE LA NOYA.

Tots los vehíns ho deyan:

—Me sembla que si Dèu no fá un miracle, será molt difícil que la filla de la portera de can Trulls arribi á casarse.—

Y no anavan del tot equivocats. La pobra Mágina era verdaderament lo que mossén Será n' hauria dit lo *dos d' oros* del bello sexo. Petita hasta la exageració, prima com un mánech d' escòbra, grabada y poch menos que bornia, la desventurada criatura podia molt bè considerarse com lo tipo acabat de la lletjesa femenina.

Tenia ja vintidós anys y, ni cal dirho, may cap home se l' havia mirada, com no hagués sigut per apartarne 'ls ulls inmediatament, procurant dissimular una mitja rialleta, mescla indefinible de sorpresa y compassió.

¿Qui podía pensar en casarla?

Sa mare. La senyora Pepa no se la mirava ab los mateixos ulls que tothom. No la trobava precisament guapa; pero no li semblava tan despreciab'e com á la gent del barri. Primerament perque li era mare; després, perque la senyora Pepa era bastant curta de vista.

—Ja veurán —solía dir quan algúns li parlavan ab certa sorna, de la seva filla—ja veurán com per xó al últim també la casarém.

Al costat de la entrada ahont la senyora Pepa exercia desde temps inmemorial las funcions de portera, hi havia una botiga de fuster.

La senyora Pepa no sabia per qué; pero 'l cor li deya que d' entre 'ls encenalls, serraduras y

perfum d' aygua cuyt d' aquella botiga n' havia de sortir lo promés de la seva noya.

Feya temps que la infatigable portera estava á la que salta, vigilant lo moviment del personal de la fusteria, mirant los traballadors que 'l senyor Lloréns—l' amo de la botiga—prenia de nou, estudiant las seves costums, inquirint los seus antecedents, enterantse del seu *estat* y posantse al tanto de tot lo que á ella li convenia.

Dos anys va durar aquesta pacientissima y constant observació, y l' instinct maternal li va indicar que á la botiga del senyor Lloréns no hi havia lo que á ella li feya falta.

Cap d' aquells traballadors li convenia per gendre. Es dir, convenirli ja li convenian; ells eran los que no s' haurian deixat embarcar. Si feyan una cara de burletas, que d' un' hora lluny se coneixia que á la primera indirecta que la senyora Pepa 'ls hagués tirats' haurian plantat á riure ab tota la boca!..

De tant en tant, la bona portera s' aturava una estona davant de la fusteria, y com si no estés ben segura de las seves observacions, feya altra vegada un estudi de las fisonomias dels traballadors del senyor Lloréns.

—No hi pensém més—deya al poch rato tornantsen á la seva caseta —aquí no hi ha res que pelar.

Un dilluns lo fuster va pendre un nou oficial. Era un minyó apacible, calmós, cara afable: una especie de sagristá, que per equivocació feya de fuster. Aixís ho semblava.

La senyora Pepa va adonársen desseguida. Una v'u secreta va dirli una cosa, anys feya esperada, y plena d' ilusions y carregada de resolució va exclamar:

—Aquest jove será 'l prom's de la noya.—

Casi n' estava segura. Tant que en lo seu interior ja 's combinava 'ls plassos necessaris per tots los trámits, fixant lo dia de la declaració y compromís formal, la fetxa de las amonestacions y la vetlla solemne en que se celebraría 'l matrimoni.

Lo seu plan era digne de la concisió de Céssar:

—Per Corpus promesos, per Sant Joan, despatxat tot... y á la vigilia de Sant Pere ¡Dèu vos fassa bén cassats!

Tan bona manya va donarse la senyora Pepa pera trabar amistat ab lo nou traballador de' senyor Lloréns, que 'l dijous d' aquella ma eixa senmana ja 'l convidava á entrar un rato á la porteria

—Entri y seurá una mica, Ramonet—ja li sabia 'l nom:—aquí hi corra molta fresca.

—No 's figuri—va fer lo jove, entrant, ab una calma admirable:—tant mateix un hom no sab ahont anar. ¡Peguém tan aviat ara!...—

Y vá assentarse en lo tamboret que li oferia la senyora Pepa.

—Endemés, sí.—digué aquesta com si continués una conversa interrompuda:—si s' e perés una estona, coneixeria á la mèva filla.

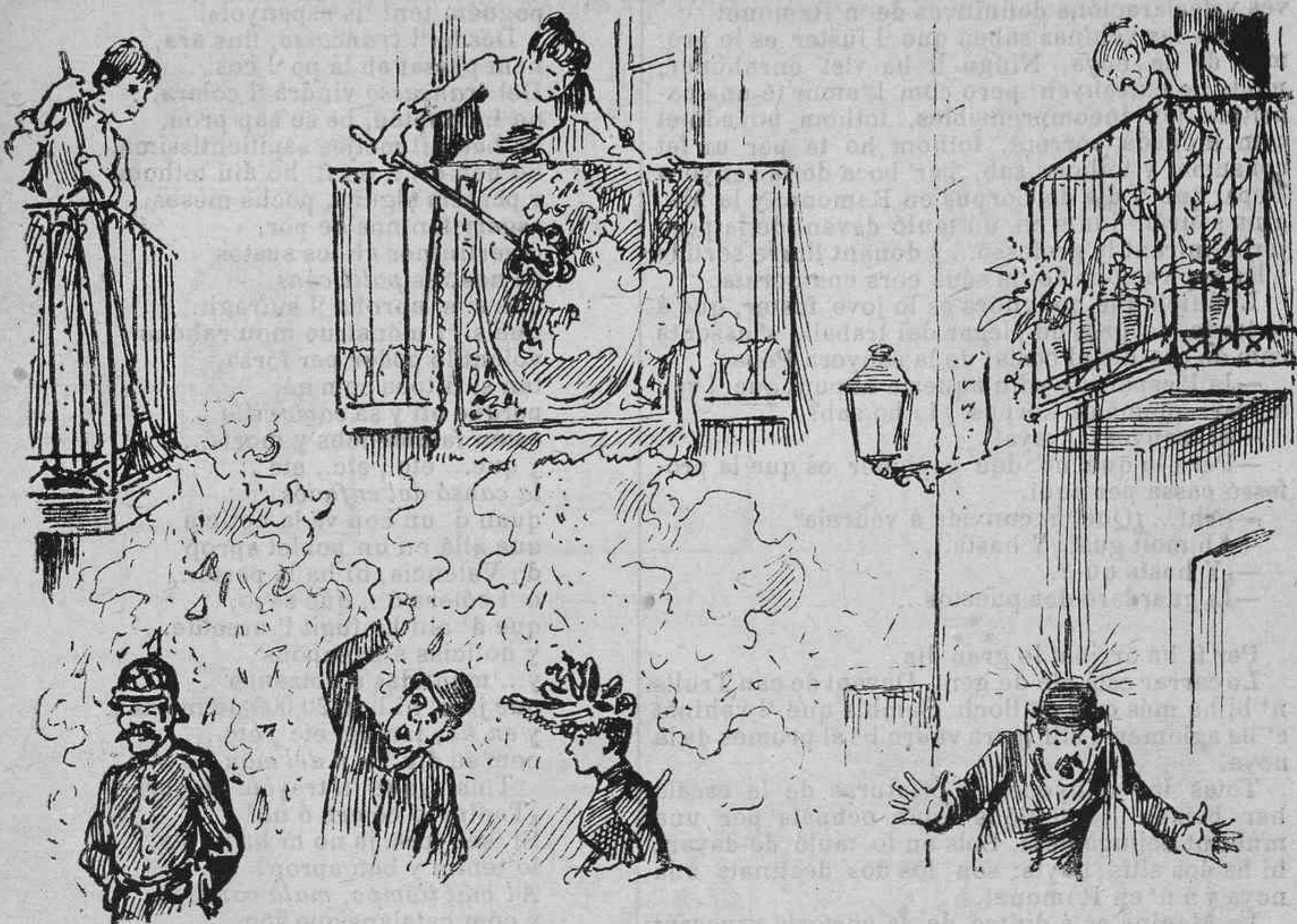
—Oy, que encare no li conech ..

—Créguim, no perque jo li sigui mare; pero es una xicota que fá molt per un jove traballador...

—¡Vaya, vaya, feya en Ramonet, donantse cops als jonoills ab la palma de la mà:—¡es dir que...!

—Sí, senyor, tè tots los requisits y sarcustancies que pot desitjar un home... ¡Bèdeu ser fadri vos'é?

LAS ORDENANSAS MUNICIPALS!!!

¿No es veritat que dóna gust lo veure que las famoses *ordenansas* se cumplen ab tant rigor?

—Vaya! Sí, senyora.

—Pues á vostè li convindría un noya per aquest istil.—

En Ramonet anava á replicar; pero la portera va tancarli la paraula, continuant l'elogi de la Magina ab un entussiasme ver aderament maternal.

—Figuris—va dir—qu' es petiteta: per vestir casi no gasta res, porque per la sèva estatura, ab quatre pams de roba n' hi sobren per cos y faldilla. De menjar, ni n' hi parli. ¿No te cap auzell vostè? Pues si 's casa ab ella 's podrà fer lo càrrec que 'n marté dos: un verdúm menja més. Pèl que toca á la cara, no li diré jo que sigui una diossa *Buenos*, pero es molt passadoreta; y además que, ¡Deu nos en guard de tenir la dona massa guapa!... Aixís vosé sabrà que ningú se'n enamorará ni la entabanará de cascós...—

Donant voltas á aquest tema, la conversa va allargarse més de mij' hora: en Ramonet no feya altre cosa que somriure y exclamar de tant en tant:—¡Vaya! ¡vaya!

Per fi l'jove va cansarse de esperar, y quedant en continuar la conferencia un altre dia, va despedirse sense poguer veure la noya.

Quan aquesta va arribar, la senyora Pepa va acostàrsela á la orella.

—Ja 't tinch promés! Es un traballador del senyor Lloréns: un minyó molt complert y molt honrat.

Cada vespre, quan en Ramonet plegava, ja se sabia; una estona de tertulia ab la portera. La noya—qu' era modista—plegava tart y no 's podia topar mai ab lo jove fuster.

Pero, no importava: la senyora Pepa omplia 'l buyt perfectament. Lo jove escoitava y somreya, amenisant la conversa ab lo s'u: ¡Vaya, vaya!... y entretant la portera 's despatxava al seu gust, enumerant los mérits de la Magina.

Lo senyor Llo éns, qu' era un plaga de la parròquia, devegadas treya 'l cap desde la sèva botiga y exclamava, mirantse als dos conferenciants:

—¡Veyám qué 'n sortirá d' aixó!—

Los a'tres traballadors, al passar per davant de la portería també mitj reyan y tiravan *llamadas*; pero la senyora Pepa feya 'l desentés... y en Ramonet no deixava ni un sol vespre d' entrar á veure á la incansable portera.

Decididament era cosa feta. Ja no més faltava una declaració formal del jove á la Magina. Lo demés era feyna dels capelláns.

Aixís al meros, s' ho figurava la senyora Pepa, que parlava del seu gendre ab lo mateix aplom que parlava del seu devantal, del seu monyo ó del seu gat.

Veritat era qu' en Ramonet no li havia donat cap motiu per aventurar tals suposicions; però á la senyora Pepa li semblava que la sèva actitud era suficientment significativa.

Y ademés, aquell:—¡Vaya, vaya!

—Aquest *vaya!*—pensava la portera—es més clar que l' ayqua. Estima á la Magina.—

Y encara no l' havia vista.

•••
Estém en la senmana de Corpus.

La portera de can Trulls no hi veu d' alegria. La diada de Corpus, segons los seus càlcus, es

la fetxa senyalada per la presentació dels dos joves y declaracions definitivas de 'n Ramonet.

Totas las vehíns saben que 'l fuster es lo pro més de la noya. Ningú li ha vist enrahonar, molts ho extranyan; pero com l' amor té uns caprichos tan incomprendibles, tothom ho admets com moneda corrent, tothom ho té per un fet consumat y tothom sab, per boca de la senyora Pepa, que 'l dia de Corpus en Ramonet y la Magina seurán junts en un tauló davant de la porteria, mirant la professió... y donant lliure sortida á las aspiracions de 'ls seus cors enamorats.

L' únic que ho ignora es lo jove fuster, que á la tarda, després de plegar del traball, s' assenta com de costum al costat de la senyora Pepa.

—Ja l' esperava —diu aquesta al punt que 'l veu entrar: —demà es Corpus? Ja ho sab?

—Sí, senyora, ¡vaya!

—Pero lo que no deu sapiguer es que la professió passa per aquí.

—¡Ah! ... ¿Que 'm convida á véurela?

—Ab molt gust. Y hasta...

—¿Y hasta que?..

—Li guardaré dos puestos...

* * *

Per fi ha arribat lo gran dia.
Lo carrer està plé de gent. Davant de can Trulls n' hi ha més que en lloc. Sembla que 'l veinat s' ha aglomerat allí, pera veure b's al promés de la noya.

Totas las minyonas y criatures de la escala han baixat: los taulons estan ocupats per una multitud bellugadissa. Sols en lo tauló de davant hi ha dos sitis buyts: son los dos destinats á la noya y á 'n en Ramonet.

La Magina es á dintre de la porteria esperant lo moment oportú pera fer la sèva solemne apariçió. En quan á sa mare, desde després de dinar qu' es al carrer, donant disposicions, xiuxiuhejant ab las vehíns... y sobre tot, mirant si ve 'l promés d' la noya.

A las sis en punt se senten las trampas al cap-de-vall del carrer. Una onada humana passa per davant de can Trulls: es la gent que retrocedeix per deixar lliure l' espai á la professió.

En mij d' aquell barullo, quan l' ansietat era més general entre 'ls iniciats en lo secret, apareix en Ramonet donant lo bras á una dona jovent i molt aixerida, saluda com si tal cosa á la senyora Pepa, y preguntant: —¿Son los nostres aquests dos puestos? —s' assenta ab la sèva mulier, sense esperar la contestació de la estupefacta portera, que ni veu los gegants ni sent las trampas... ni treuria una gota de sanch encare que la sangressin déu cops.

* * *
L' endemà la senyora Pepa s' encara formalment ab en Ramonet, no al plegar, sino de bon matí, avants de que entri á la botiga á comensar lo traball.

—¿Sab-li diu —que vosté es un brécul?

—¿Jo? ¿qu' está borranga?

—Vosté va dirme qu' era fadri...

—Sí, senyora: fadri fuster.—

Y rihent com un benaventurat, se fica á la botiga del seu amo.

A. MARCH.

LA CANSÓ DEL ENFADÓS.

¡Vaja, ja torném á serhi!...
Endavant, ¡miréu qu' es prou

que ni un sol compás d' espera
poguem tenir 'ls espanyols!

Desde 'l trancasso, fins ara,
hem passat ab la pò 'l cos.
Del trancasso vindrà 'l cólera...
no ho dupteu, b' se sap prou,
ho han dit metjes sapientissims,
ho han dit... en fi, ho diu tothom,
y passém alguns, pochs mesos,
esgarifantnos de pòr,
divertintnos ab los sustos
de nostres politicóns,
que si s' aproba 'l sufragi...
que si 'l mónstruo mou rahóns
volent lo poder per fòrça,
tan si li toca com nó,
perque ell y sa camarilla
estan famolenchs y morts...
y que... etc., etc., etc.,
la cansó del enfadós,
quan d' un cop vè la noticia
que allá en un poblet aprop
d' Valencia, hi ha la peste...
ó 'l cólera ó .. qué s' jo;
que d' alí ha fugit 'l arcalde...
y noticias á trompóns
y... mentidas á dotzenas...
que ja n' hi han 20,000 de morts...
y *en fin*, també, etc., etc.,
com se diu, *la fi del mon*.

Total, ¿que 'n trayém en serio?
¿Tenim lo cólera ó nó?

Sí, senyors, ja no hi ha dupte,
lo tenim y b'èn aprop.

Al mal tiempo, mala cara,
y com catalans que som,
parlém ab altaneria
á *tan terrible senyor*,
dihentli així ab veu espantosa,
dynamitosa, de tró:
Senyor dispeser del G'nges,
si s' acosta poch ó molt
á Barcelona, li juro
á fé que sabrá qui som.

Ja 'l coneixém d' altres voltas...
ja coneixém los s'us jochs ..

y... la rabi ja 'ns ofega
tan sols sentint lo seu nom.

Y ab nosaltres que no hi vinga
perque ja estém molt be sols,

y volém menjar tomátechs,
cindria, préssechs y melóns,

y volém tots en pau viure
y sens tenir la pò al cos...

Puig que estém tips de cantarne
la cansó del enfadós,

y ab vosté no hi volém tractes

ni 'l volém veure tan sols.

La Espanya ja està tronada
que casi b'è no té adop;
si vosté 'ns vè á moure brega
y per un altre cantó
puja en Cánovas, ¡recristo!
nos trobém entre dos fochs
tant fatals, que l' un ó l' altre
no s'è pas quin es pitjor.

Si vosté mata ab pochs días,
l' altre mata poch á poch,

consumintnos ab denuncias,
quintas, mil contribucions

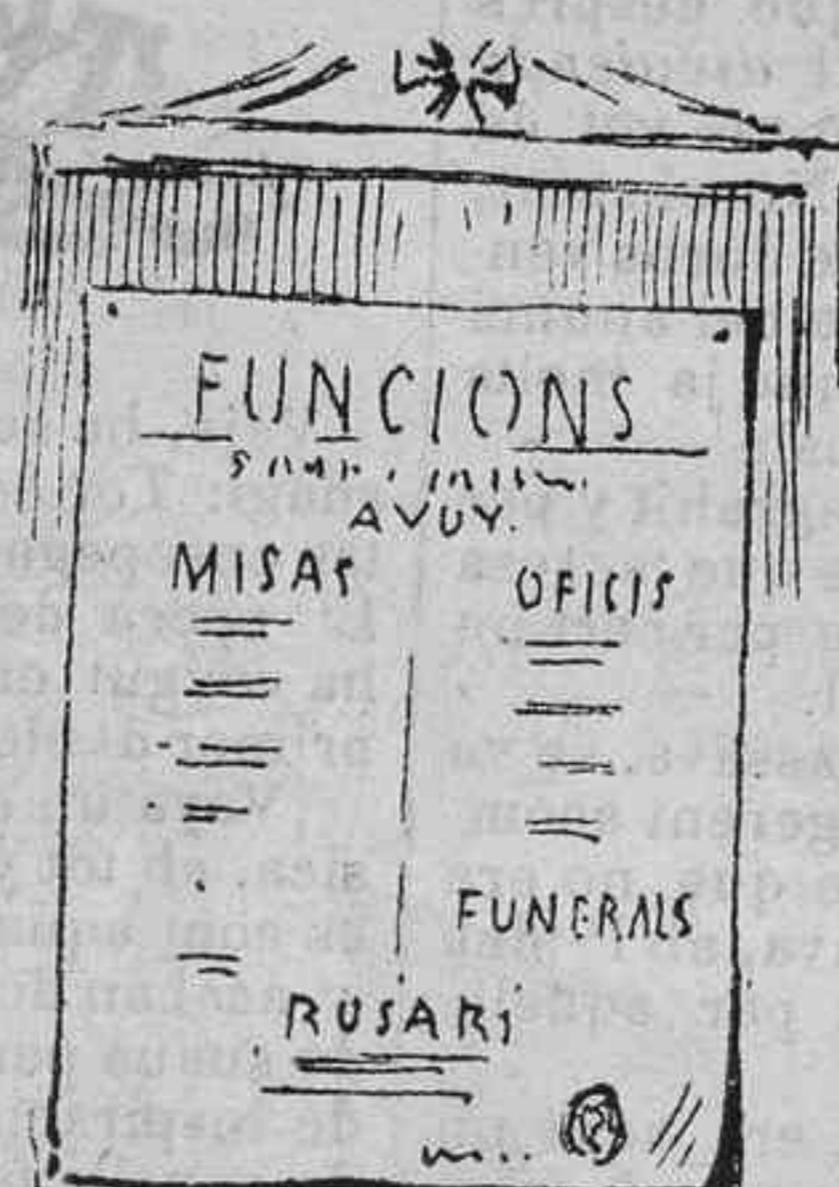
y altres deu mil vituperis
que sols pensarhi fa horror;

y com que tots volém viure,

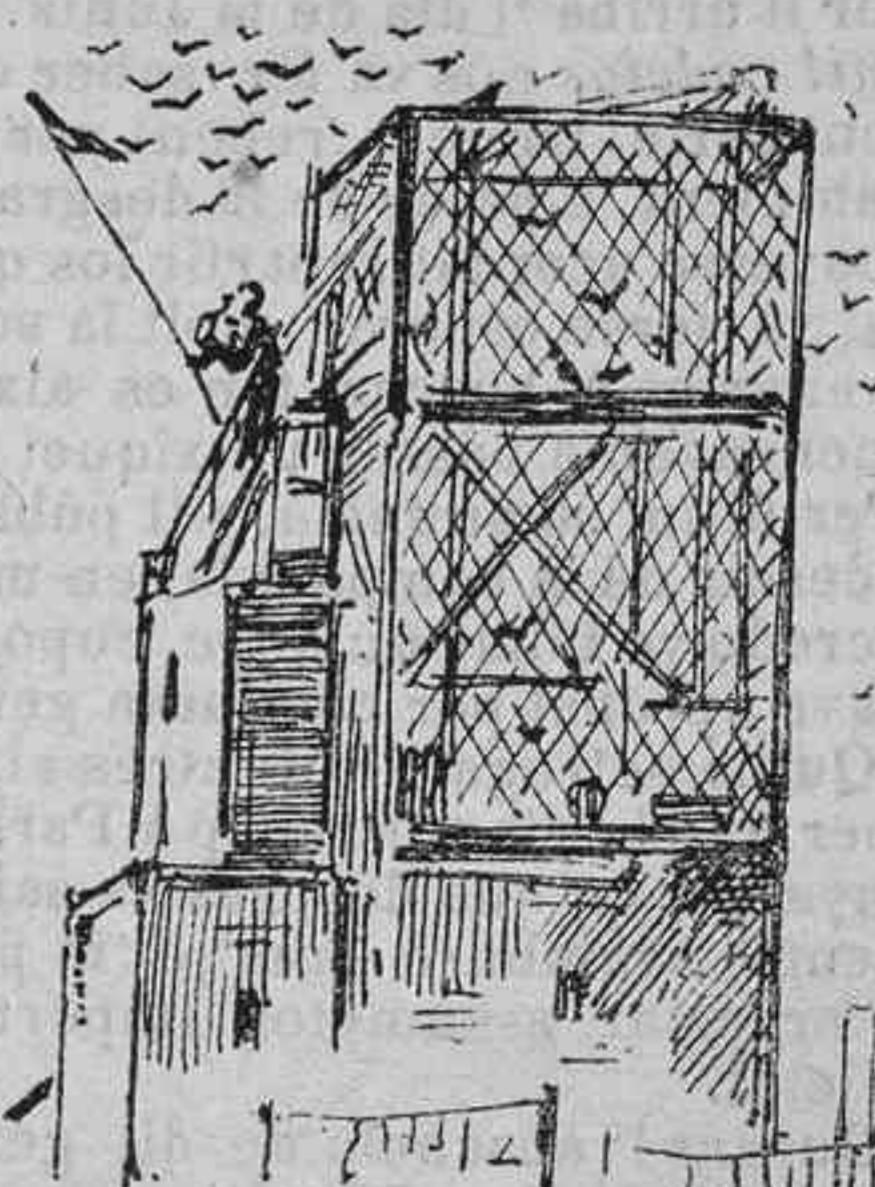
COSAS QUE HAURÍAN DE SUPRIMIRSE.

Las campanas de les esglésies.

¡Que anuncien las funciones ab cartellots, pels cantons!

Los colomars... ó al menos los xiulets dels colomistes.

Lo cant dels serenos.

Las fíres, que no fan més que embrassar tots los carrés.

tranquils y ben sans y bons,
déixinos de una vegada
vosté y 'ls conservadors,
puig sense vostés, nosaltres
ja 'ns conservém. ¿Ho sent? Prou
si tinch de torná á avisarlo...
va á la càrcel por traidor.

JAUME PIQUET.

A TRAVÉS DE LA BOLSA.

HISTORIA.

Qui ho entén
qui no ho entén.

Ventosa.

Tota persona que desde l' any 1880 no ha vist
á la *Bolsa* 'l corro de les Fransas y avuy de nou
entra á Llotja y 'l contempla tan sols mitj' hora,
desseguida 's convéns de que tota aquella febra
que á voltas arribá fins als límits del deliri, s' ha
convertit avuy en un estat de postració tan gran,
que difícilment un s' imagina que puga realse,
dat l' agotament de forces en que 's troba.

Aixó sí, no podrà dir ningú que haja sigut per
falta de medicinas. ¡Bè n' hi han fetas de coses!

Pero tot ha sigut inútil. O sino que ho digui 'l *Petit Boulanger* de les Fransas, que va ser lo primer en medicarlas comprantne á milers com si fossen rajolas. Encare 'm sembla que 'l sento. ¡Quins crits! ¡Y quina pressa! May acabava de dir fetas. Aixó va fer que obrissen l' ull los ensopits de aquell *corro* y quedessen admirats de aquell *Sol saliente* que comensava á revifar aquell es-mortuhit valor.

Precisament en aquells días se inaugurava 'l túnel de la Argentera, y ab gran insistencia 's deya que aquell moviment de alsa era degut á haverse descubert un gran manantial en una de las covas que trobaren dintre del túnel. Altres suposavan que lo que sortia de aquella cova miraculosa no era aygua sino oli de fetje de bacallá; pero més tard se va saber que lo qu' en realitat eixia de allí dintre era tan sols... llet de burra. Gran remey pels tísichs y flachs de pit.

No faltavan atrevits que asseguraven que aquelles compras tenían per causa l' acort d' empapellar los campanars de Santa Maria del Mar, près per la Junta de l' obra de aquella iglesia, y per últim, y aquests ab més fonament que tots los altres, deyan haver vist al protagonista de aquella comèdia fer viatges de *ida y vuelta*, desde 'l *Bolsín* al Paseig de la Aduana y per lo tant, ja supo

savan quin gos era 'l que feya bellugar la qua. Per fi arribá 'l dia de la Junta, la que després de mil rodeigs nos va fer saber que 'l dividendo vinent seria trencat, rebent per això un vot de agrahiment, à pesar de la desgracia. No obstant, de haverse acordat repartir los quatre duros venuts, va ferse esperar molt la sortida del anunci per anarlos à buscar: tan es aixís, que ja molts comensavan à passar un xiquet d' ansia.

Per últim se anuncià, y 'l públich agrahit y per no desdir de la companyia, en menos que 's resa un credo va tallar un altre cupó, que per cert no estava aprobat per cap junta general.

¡Quina sotregada! Mentre s'ixó passava, se va saber que havia sortit cap à París lo gerent accompanyat de un que després va saberse que no era 'l tenor Aramburo com jo 'm pensava, ab l' idea de arreglar assumptos importants per aquella societat.

Durant l' ausència de dit gerent, era aquí un pas de comèdia: cada dia se 'n sentia una de fresca.—¿Que no ho sabs?—deya un—avuy ha arribat à París.—Mare de Déu, quina bola; à mi m' consta qu' es à Londres.—No, senyors,—deya un tercer:—no ha passat dels Jusepets.

En una paraula, entre uns y altres l' havian convertit en un verdader Ruiz Zorrilla. Y aixís van passar alguns días fins que vingué una altra espantada.

Més tard se va saber qu' en *Cinco cientos* feya corre que havia rebut un telegramma de París, diuentli: «Negociaciones todas rotas.»

Aquí sigué 'l capgirell: lo públich ja començava à marejarse, quan va sortir lo jepenut, y aquest vull, aquest no vull, ne va fer una agafada, que ab un quart d' hora escas, va omplir lo gep à lo menos de tres amos. Verdaderament aixó cridá l' atenció, y llavors lo públich va carregar de valent.

Arriba 'l gerent, y per ex planás, dich, per ex planar tots los seus traballs necessitá 10 horas.

Lo públich esperava 'l resultat de aquella sessió y aquesta es l' hora qu' està à las foscas, y las Fransas sense pujar.

Resultat de la comèdia: qu' en Boulanger ha perdut lo gargà melló, lo jepich ha quedat sense alé, lo conde de Toreno regalant per tots costats, y 'l públich, com sempre, reventat de fer lomanso.

LO VIGILANT.

COMPARANSA.

Agaféu un tirador
que tingui molt malas trassas,
deuli un fusell, lo millor,
planteu i un blanch à cent passas
y que hi tiri sens temor.

De són poch acert fent gala
tirará, y puig com que es guerra
la puntería, la bala
anirà à clavarse en terra
lluny d' al à hont se li senyala.

Hi ha en lo mon molts escriptors
que presos de la mania
de ser bons criticadors,
clavan en la tonteria
la fletxa de sos furors.

JOSEPH ALADERN.

LÍRICH.

Vaja, ha succehit al Teatro Lírich lo revés del adagi: *Tot bon caball enscega*. Després de tantas ensopegadas, al últim han posat lo seu plà. L' òpera de Cimarosa, *Il matrimonio segreto*, ha cayut en gracia y ab justicia. Es tot ella un primor d' elegancia y de inspiració.

¡Vaya un espau txí 'l tal Cimarosa! La sèva música, ab tot y contar més de un sige d' existència, es com aquells fruys sans y sense una tara que s' acaban de cullir del arbre y omplen l' ambient de suaus perfums. Tota l' òpera està impregnada de inspiració, de frescura y de facilitat; pero no de aquella facilitat buyda y frívola que no diu res: dintre de *Il matrimonio segreto* hi ha un secret: lo secret de expressar sentiments molt fondos en una forma qu' es una maravella d' spontaneitat. Un secret que únicament posseheixen los grans mestres.

Nos va semblar sorprendre que la musa que inspirava à Cimarosa havia nudrit à Rossini à sos pits. Molta fama va gosar després l' autor de *Il Barbero*; pero avuy, mirats à distància, la dida 'ns sembla molt més xamosa que 'l crio.

No desmenussarem pessa per pessa l' hermosa producció: bastarà dir que totes son à quina més hermosa. ¡Llàstima d' execució que no estigués confiada à artistas de més facultats! Unicament se distingiren la Srta. Huguet y la Srta. Calvi, y entre 'ls homes sobresortí 'l Sr. Campins. L' orquestra 's portà bè.

Y à propòsit de la Pepeta Huguet, hem de consignar que tingue una gran ovació cantant la *Lucia*. Feya molt temps que no havíam sentit una cavatina y un rondó tan ben cantats. La Huguet ha anat progressant com à cantant: té una veu fina y poderosa: únicament li falta despèndre's de aquella fredor, de aquella especie de enconjiment que sembla entorpir la sèva mimica. Ab una mica més de calor y desembràs ja podrà anar pèl mon com una artista de primera. Escollantla ab los ulls aclucats, produueix ja l' efecte de una estrella.

TÍVOLI.

A l' hora qu' escrich les presents ratllas se preparan algunes novedats, com l' estreno de certes pessas de las que últimament han tingut à Madrid més èxit. Ara sí que 'l teatro de Catalunya no li mourà rahóns com llavoras de *Las doce y media... y sereno*.

La companyia Cereceda s' ha quedat sola en lo camp de la sarsuela nacional y del flamenquisme. L' obra qu' està en porta es el *Chaleco blanco*, un dels èxits de aquests dies à Madrid.

Mentre esperém aquest y altres estrenos, consignarem que la companyia va fent la viuviu, posant las produccions més aplaudidas y celebrades del repertori.

NOVEDATS.

Dos estrenos.

Lo primer es de Sardou y 's titula *Los burgueses de Pontarey*.

La producció, bastant lenta en los dos actes primers, s' anima en lo tercer, pera tornar à

LA NOSTRA GENT. (*Dibuix de Mariano Foix.*)

— ¿Me promets que no ho dirás, ávia?

— T' ho prometo: vejam, digas.

— Pues bueno; moltas vegadas, quan sortim ab la mama, aném á casa d' aquell senyor que 'l papa va treure d' aquí... y 'm fa petons y 'm dòna carmetlos.

Mariano Foix
1890

arrastrarse en los últims. S' hi veu no obstant la mà del mestre en la pintura dels personatges y en l' habiliosa manera de preparar los efectes escénichs. S' ha dit moltes vegadas que Sardou era un prestidigitador del teatro. Y es aixís, en efecte; pero en las produccions d' escassa consistencia, com *Los burgueses*, se descobreix sovint lo mecanisme y las sorpresas no sempre sorprenden.

Ademés, aquestas obres requereixen una execució molt cuidada, y al mateix temps molt espontànea, y en la que li dona la companyía del Sr. Mario, quals artistas creyem fan tot lo que poden, no podém perdonar la nota desafinada del Sr. Rossell, qu' en lo paper d' arcalde y aspirant a diputat à Corts, fa un verdader papanatas. Per bona voluntat que 's tinga no 's pot imaginar que la sèva dona, que traballa per ferlo prosperar, no veja que ab un bobo semblant no 's pot intentar ferhi carrera. Si Sardou vegés la exageració grotesca de aquell tipus, diria:—Senyors, aixó no es aixó.

Lo segón estreno titulat *Al mejor cazador...* agrada á la concurrencia.

Desde las primeras escenas los que varem seguir la campanya de 'n Novelli, comprenguerem que *Al mejor cazador...* era un arreglo de la comedia italiana *Oro ed oripello*.

Lo públich crida á las taulas al autor del arreglo, que resulta ser lo fill del Sr. Mario.

Dijous havia d' efectuarse l' estreno de *El primer choque*. Al dir *havia* indicó ja qu' al escriure aquestas ratllas no s' ha efectuat encare.

La senmana pròxima manifestarém lo concepte que 'ns mereix l' obra del notable escriptor señor Sánchez Pérez.

CATALUNYA.

Dimars debutá la companyía Franceschini ab una opereta nova á Barcelona.

Parlém de la opereta y després parlarém de la troupe.

In cerca di felicitá té un argument algún tan confós, ab tendencias semi-serias, intercaladas de passatges cómichs; pero que per la circunstancia de transcorrer la pròlech á Baviera, l' acte primer á París, lo segón á Suecia y Venecia, l' últim dóna lloc á situacions ó pretextos pera escriure música: aquella música del vienes Suppé, calenta, fogosa y animada. En tots los actes hi ha pessas que revelan la mà del autor de Boccaccio y Fatinitza.

Aixís, de primer antuvi, citarém un coro del pròlech y l' escena de la despedida; del acte primer, que passant á París, naturalment, cancajea una mica, l' escena dels lladres, qu' es sumament original y la del allistament dels soldats; del segón, alguns trossos bélichs, un duo de tenor y tiple y una preciosa romansa de tenor que debia ser aplaudida, y del tercer, diversos coros de caràcter italià, una originalissima serenata y un duo de tenor cómich y contralt, pessas las dos que hagueren de repetirse.

En la companyía, á jutjar per una sola representació y pel personal que aparegué 'l primer dia, no pot dirse que hi haja cap de aquellas notabilitats que s' imposan desde 'l primer instant. Nos semblá veure en la persona del tenor cómich Sr. Grossi, un artista de bona pasta, cridat á fernes passar molts bons ratos; en la Sra. Ferrara, una tiple de suficients facultats pera 'l cultiu del gènero, podent dir lo mateix de la contralt

Sra. Morrotto. La Sra. Penotti no té veu; pero es guapa y disfruta, ó millor dit fa disfrutar de unas ben tornejadas pantorrillas: lo tenor Sr. Sadini, que posseheix una veu qual timbre recorda la del tenor català Sr. Riuhet, canta ab gust y talent... Los demés personatges eran secundaris. En un dels lladres se 'ns figurá descubrir l' artista que feya aquell famós anglés que tant nos havia fet disfrutar en *D. Juanita*.

Donchs, ab tots aquests elements, sense una notabilitat de punta, la companyía 's distingeix per son conjunt. Totas las figures están en lo seu lloc, totes se mouen bè: l' espectador no té excusa pera dormir-se ni pera distreures de la escena.

Creyem, per consegüent que la troupe Franceschini farà una bona campanya, tant més quant conta ab un repertori variat, en lo qual hi figuran algunes produccions, enterament novas á Barcelona.

NOU RETIRO.—TEATRO GAYARRE.

Ab Ugonotti debutá 'l novell tenor Graudel, deixable del Sr. Pérez Cabrero. Es un artista que no careix de facultats, y es de creure que ab l' estudi constant sabrà ferlas valer.

En lo *Ballo in maschera* tinguerem ocasió de aplaudir de nou á la Sra. Ferni, tant volguda de nostre públich.

Un dels èxits de la temporada es *I Puritani*, per la Ferretti y en Roura, en Carbonell y en Faff.

CIRCO EQUESTRE.

M. Casthon es un imitador de primera forsa. Quina manera de presentar los personatges més coneguts d' Europa y d' Espanya!

Y 'l públich fa tot lo que pot per animarlo.

Aixís per exemple, tan bon punt M. Casthon nos presenta á un tipo de actualitat, que l' altre dia va treure la grossa de Madrid, tot lo públich, per demostrar que 'l coneix, l' obsequia ab una gran xiulada... que ni á Sevilla, ni á Zaragoza, l' any 88.

Es tal vegada lo primer exemplar de un artista que s' enorgulleix de que 'l xiulin.

N. N. N.

AL MÉU BARRET.

Ab constancia m' has servit,
y t' estich molt agrabit,
barret mèu; ¡t' ho reconeixo!
¡M' has cubert dos anys lo cap!
¡Jo t' ho estimo!... ¡Ningú sab
ab quant sentiment te deixo!

Y no es tant sols perque 't tingui
carinyo, que no m' avingui
á donarte per perdut;
un motíu m' hi obliga més,
barret mèu. ¡No tinch dinés
per comprarte un sustitut!

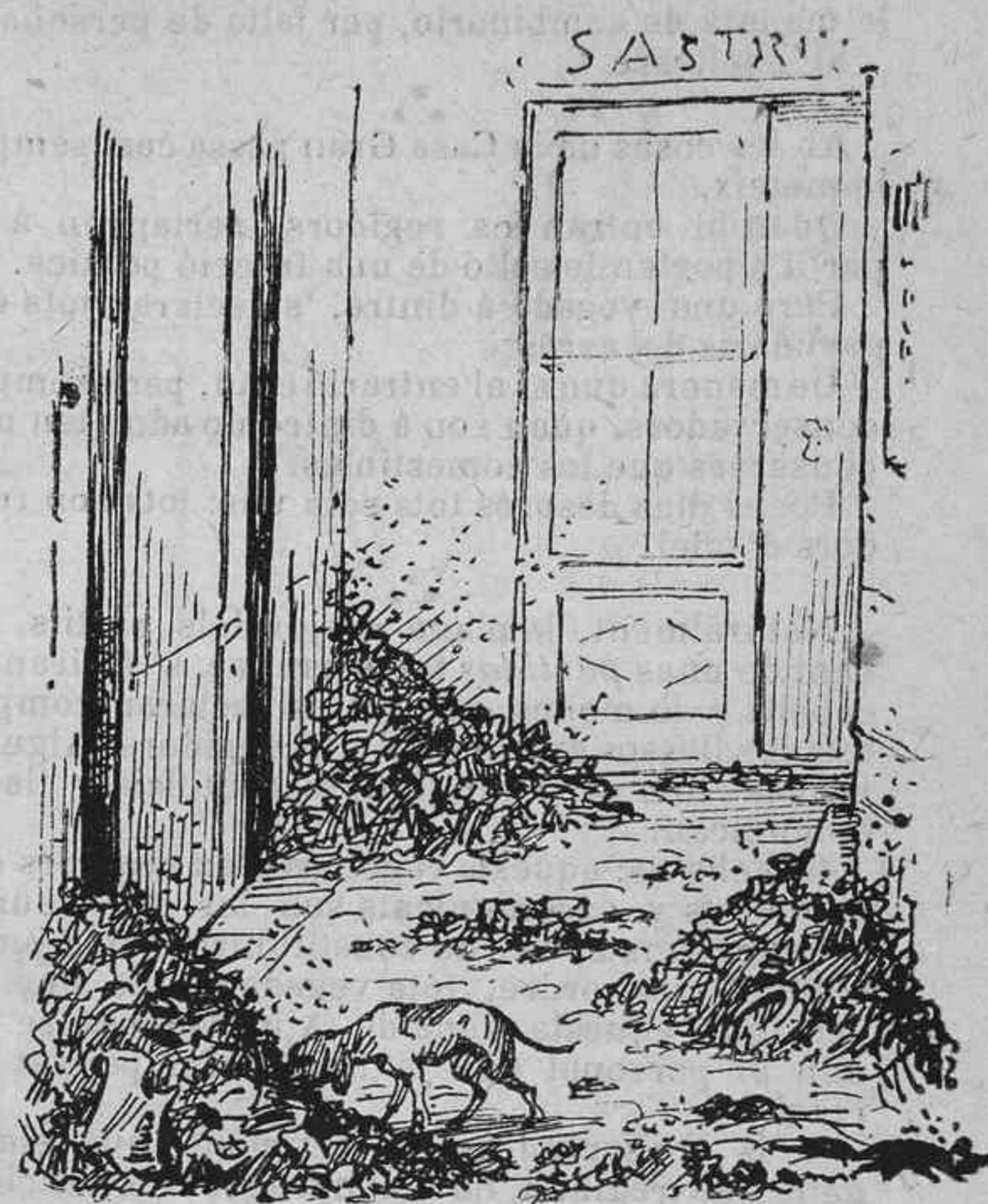
Tú no pots calcular bè,
quant t' estimava, ja sé
que 'm dirás, qu' al cap de vall
no 't duya net y que soch
un mentider... Poch á poch...
¡No tenia cap raspall!

Tú m' has seguit en mas penas
y m' has fet conquistar nenes

«ANIMALIAS» MUNICIPALS.

Lo fé aquesta operació
en lo fort de la caló.

Lo permetre que á las nits
aixó ns tapi 'ls esperits.

y m' has fet semblá' elegant...
¡y pensar que ab tanta gloria
tindrás d' acabar ta historia
á algún puesto del Encant!

¡Mes no! ¡Jamay! ¡T' asseguro
que no será aixís! ¡Jo 't juro
que ton sepulcre será,
alt premi de tanta hassanya...
¡La punta d' alguna canya
de qualsevol colomá!

Y allí dalt la tèva ossera
veurán servir de bandera
cinquanta generacions.
Y quan ton amo 's prepari
per barreja ab lo contrari
t' omplirá de bendicions.

Tal com ets ningú diría,
quín goig feyas aquell dia
qu' al sombreré 't vaig comprar.
¡Quatre durets vas valer!
¡Quatre duros que per cert
encare 'ls haig de pagar!

¡Per sols quatre tristes duros
si n' hauré passat d' apuros!
perque 'l teu amo es rabiós
y 'm va prometre un revés
si 'm trobava!... ¡Es un inglés
que vale lo menos dos!

¡Quina fiera, verge santa!
Un dia 'm veu y se 'm planta
davant mèu, y ab molt salero
'm diu:—Decideixis prompte ..

¡O 'm paga al moment 'l compte
ó me 'n emporto 'l sombrero!

Sórt que vaig fugir depressa,
mentres qu' ell movent gran fressa,
crijava:—¡Porti 'ls dinés!
¡Que sino!.. ¡ja estich servit!
prou t' agafa y... ¡bona nit!
¡No t' hauria vist may més!

Per xó, com que vull salvarte
de sas unglas, vaig á darte
per sepulcre un colomá.
Allí es digne lloch per tú,
y 'l sombreré, estich segú
¡que tant alt no hi pujará!

Y si algún dia passés
per lo carrer y 't vesés,
si t' insulta y 's subleva,
torna bè per mal. ¡Perdónali
tots los sèus insults! y... dònali...
¡¡mols recados de part meva!!

M. RIUSC.

L' Ajuntament actual está en remull. Diuhens
que 'ls conservadors volen afeytarlo; pero 's tro-
ban en un cas bastant difícil. Es lo cas que si bé
tenen sabó, no tenen navaja.

La navaja que 'ls conservadors necessitan es

un Ajuntament de real ordre, y aquest no troben la manera de combinarlo, per falta de personal.
M' explicaré.

Ab las cosas de la Casa Gran passa casi sempre lo mateix.

Quan hi entran los regidors, pertanyen á un partit ó portan lo sello de una fracció política.

Pero una vegada á dintre, 's declaran tots ells partidaris del arrós.

De manera que si al entrarhieran, per exemple, conservadors, quan son á dintre no admeten més conservas que los comestibles.

Pochs días després tots som uns: tots son regidors d' ofici.

Naturalment, la plana major dels partits, davant de unes *partidas* tan serranas, s' estiran los cabells y lo menos que fan es declarar romputs tots los lassos entre elles y 'ls regidors. Algunas vegadas fins se posan la tiara pontifícia y 'ls ex-comunican.

Donchs bè: aquests regidors y ex regidors desautorisats y excomunicats son los que deurían ser proclamats, cas de constituirse un Ajuntament de real ordre, tota vegada que la llei disposa que aquesta mena de Ajuntaments se formin ab personal que ja haja desempenyat càrrec.

Y 'ls conservadors, per immensa que siga la gana que treginan, no tenen tragaderas suficients pera empassarse aquest pastitxo.

Vels'hi aquí la rahó que m' ha mogut á afirmar que 'l Ajuntament actual está en remull, davant dels conservadors que desitjan afeytarlo y no poden per falta de navaja.

Deixémolo en aquest estat incòmodo y esperém á veure lo que succehirà.

De tots modos es molt cómich
veure als regidors actuals,
qu' estavan avants tan frescos
y que ara estan tan mullats.

Lo mèu company P. del O. parlava la setmana passada del negoci del *Manica Orphir* y *Appalachion*, qual director á Barcelona M. La Grille ó Madrille, no espera sino que hi aném á abocar los quartos, pera fernes felissos en quatre días.

Com que 's tracta de minas d' or, M. La Grille ó Madrille espera interessar á tots los que tenen certas propensions als somnis daurats.

Pero no bastaven aquestas minas, quan á horas d' ara se 'n ha descubert un' altra, á càrrec del mateix M. La Grille ó Madrille. L' última que s' anuncia no es d' or com las anteriors, sino d' esmeraldas, y 's titula, com es consegüent, *La Emerald*.

Lo negoci es colossal. Una acció costa 25 pessetas, y ab sols una acció, en menos de tres mesos, se guanyan 24,000 pessetas. Es á dir, una quartera d' esmeraldas. Aixís ho dóna á comprender 'l prospecte.

Segóns notícias fidedignas, los tresors de las minas de M. La Grille ó Madrille, ja surten de la terra en forma de barra.

Aixís es que tothom diu lo mateix: — Mare de Déu /quina barra!

Existeixen varias ordres civils y militars pera recompensar mèrits y serveys dels espanyo's.

Si 'l cólera pren increment, ja veurán quina manera de distribuir creus de beneficència!

Ocorregueren las huelgas y ja van veure ab quánta prodigalitat van repartirse creus del mérit militar.

Donchs ara 's tracta de crear una ordre de nou gènero que no la posseheix cap més nació del mon. Nosaltres donsrém l' exemple y D. Antón, segóns notícias, realisarà ab la seva creació, son primer acte de govern

L' ordre nova 's titulará: la gran creu del ordre bursàtil, y serà destinada á ornar lo pit dels capitalistes, que quan puja un govern y 'ls cambis baixan, se 'n van á la bolsa, compran y fan alsarlos.

Se indica al marqués de Comillas com á primer agraciat ab la gran creu del mérit bursàtil.

Y á propòsit de quest acte de devoció política encaminat á aixecar lo prestigi del nou ministeri sobre un pedestal d' or.

Suposan que lo que ha fet aques't días á Barcelona lo marqués de Comillas, ho ha fet també á Madrid, al mateix temps qu' ell, D. Manuel Girona.

Pero ¡qué volen que 'ls diga! Jo, encara que m' ho jurin, no ho crech.

D. Manuel no es capás de certas *corassonadas*.

D. Manuel ans que conservador, es home de negocis.

D. Manuel s' estima més un duro que un Cánovas.

Días endarrera deyan los periódichs que per motius gravissims havían presentat la dimissió l' un de president y l' altre de individuo de la Comissió de consums, los Srs. Banyolas y Martí y Thomás.

Quan afirmavan los periódichs que era qüestió de motius gravissims, ja vaig suposarho desseguida: — No dimitirán.

Y en efecte: dos días després deyan los periódichs mateixos que havian donat la notícia, que 'ls Srs. Banyolas y Martí y Thomás retiraven la dimissió.

— No es extrany lo que succeheix — deya un entrant de la casa, molt enterat dels assumptos municipals.

— ¿Y per qué no es extrany? — vaig preguntarli.
Y ell va respondre fent l' ullot:

— Perque en materia de consums tot marxa cam si ho untessin ab oli.

— ¿Qué voldría dir ab aixó del oli?

Al que ho endavini se li amanirà l' escarola.

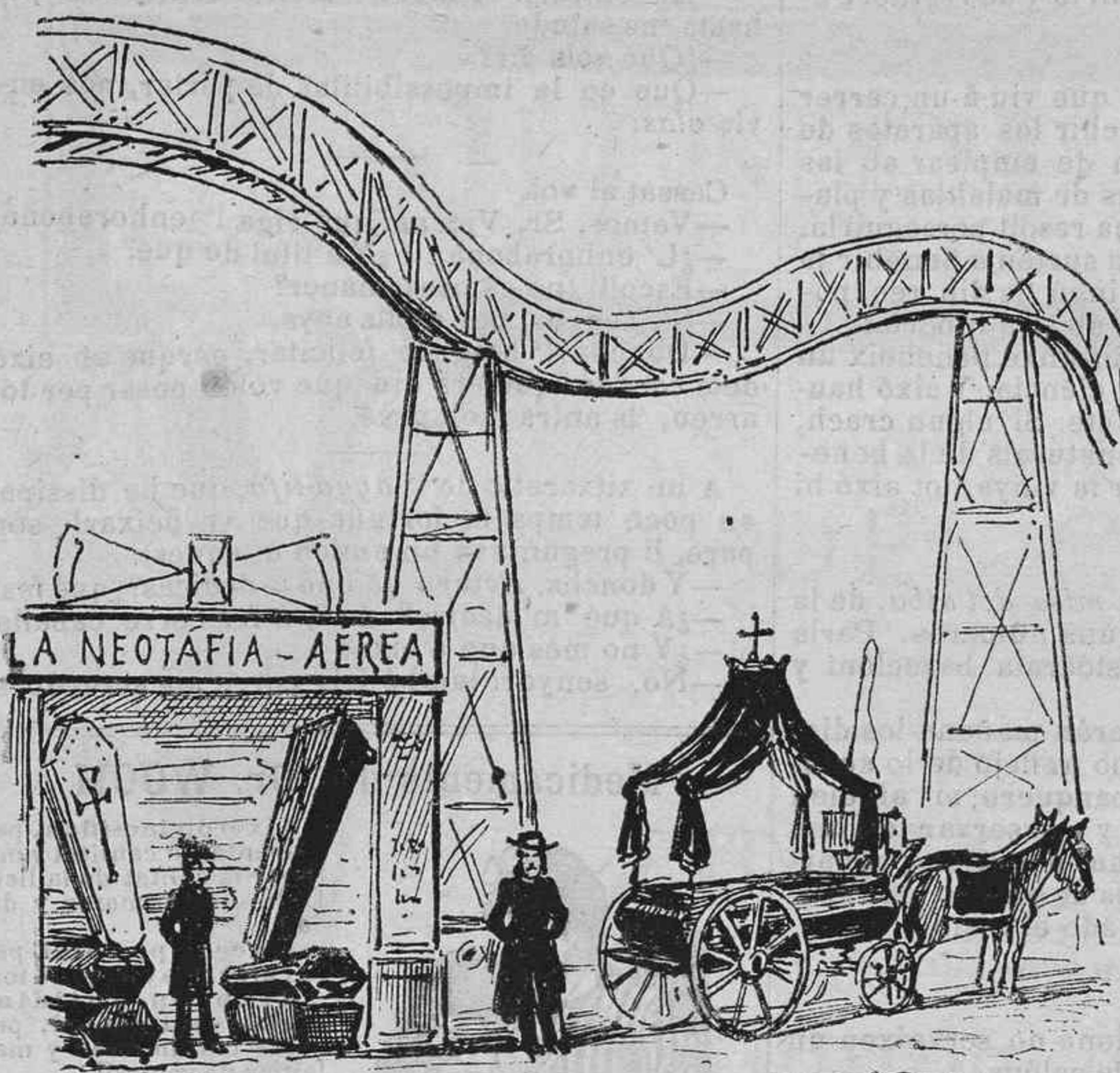
Se troba á Barcelona, ahont ha vingut á presenciar la primera representació de la seva producció: *El primer choque* que havia de posar-se ahir en lo Teatro de Novegats, lo distingit periodista Sr. Sánchez Pérez.

Saludém en ell á una de las plomas més bellades de la prempsa espanyola.

Un industrial proposava un d' aquests días al Ajuntament establir en lo Parch una cría de cuchs de seda per un sistema molt adelantat.

— Y saken l' Ajuntament qué li ha respost?
Que torni á passar un altre dia, perque en los

EN COMBINACIÓ AB LO CARRIL AÉREO.

En vista de las desgracias que allí hi ha ab molta freqüència, bo es que estiguin previnguts per qualsevol contingència.

actuals moments los regidors están ocupats ab altres cuchs.

Tenen cuchs de que 'ls traguin.

Se parla de adornar la fachada del edifici de la Diputació Provincial ab un rellotje.

Un que 'n tè la Casa de la Ciutat y un altre que volen colocarne á la Diputació, serán dos.

Es un gran sistema perque 'l transeunt no s'apaga may quina hora es.

Cada rellotje la senyalará pèl seu compte.

Una notícia que diu molt en pró de Barcelona. Ha cump'ert ja un any desde que varen començar-se les obres de prolongació de la Rambla de Catalunya fins á la de Canaletes.

Aixó sí, ab un any ja s'han arreglat los dos passos laterals, destinats á las bestias. Ara falta sols lo pas central, destinat á las personas.

Sembla que 'ls regidors del sige vinent inaugurarán aquest tres de p'seeig ab una gran cavalcada que s'titularà: *Lo gran triunfo de l'activitat municipal.*

Se 'ns demana que fem constar que 'ls dos coneguts escriptors que tantas vegades han favorit á l'ESQUELLA ab sos traballs, Srs. Codolosa y Barbany han deixat de formar part de la redacció del setmanari *La Cigala*.

Quedan complascuts.

Las *Hicas de Maria* de Tarragona han regalat al nou bisbe de Menorca... ¿qué dirían?

¿Una mitra? ¿Un anell? ¿Un pectoral?
Res d' això: un bastó.

De modo y manera qu' en lo successiu haurém de dir: —Dèu tè un bastó, y 'l bisbe de Menorca un altre.

Se diu que han demanat al ajuntament de Barcelona que contribueixi a construir una nova parroquia en lo barri d' Hostafanchs.

Me sembla que 'ls diners qu' esquitxa Barcelona no han d'invertirse en obras de aquesta classe.

A no ser que la parròquia de Hostafanchs se monti baix un peu econòmic y administratiu especialíssim.

Si l'Ajuntament ha de construirla, será necessari que 'l mateix Ajuntament l'exploti, establint un impost sobre las missas y quedant per compte seu y en absolut, lo negoci de las cadiras.

Pocas coses hi haurà més xocants al món que la huelga dels polisòns de Londres.

Ja feya días que amenassava, pero al últim ha estallat y de una manera formidable.

Los huelguistes s'han tirat al carrer, movent un gran escàndol, comensant per apedregar als polisòns esquirols.

Los polisòns de Londres qu' están en vaga, ho tenen molt bè. No han de fer més que arribarse aquí á Espanya.

Y si tenen la mà ben dura, no ho d'upxin: lo govern conservador los hi proporcionarà ocupació.

La broma passa á Gracia.

Y la broma 's refereix á la creació de una Escola d'arts y oficis.

L'Ajuntament comensa per determinar-se á construir un edifici y al efecte tria un terreno, un no més, en una vila tant gran en la qual abundan molt los casals per edificar. L'arquitecto municipal lo valora á pesseta 'l pam y tohom s'escandalisa creyent qu' es car.

Donchs á pesar del escàndol, lo propietari del terreno nombra un pèrit, y aquest pèrit ne demana 11 rals lo pam.

Y á continuació 's presenta un tercer pèrit, y partint diferencias, deixa la cosa arreglada á 7 rals.

La majoria del Ajuntament ho acorda aixís, y 'ls graciencs preguntan:

—¿De qué 's tracta aquí, senyors del Ajuntament? ¿Se tracta d'establir una escola d'arts y

oficis ó una escola de *malas arts* y de *regidors d'ofici*?

Perque una bona senyora que viu á un carrer del Ensanche 's dedica á benehir los aparatos de sulfatar que 'ls pagesos han de emplear ab las plantas si volen presservarlas de malaltias y plagues, sembla que l'autoritat ha resolt perseguirla.

En cambi 'ls capelláns que surten á benehir la terra y á malehir la cuca, ningú 'ls diu res, poden exercir la sèva industria ab tota llibertat.

Al menos la senyora del Ensanche beneheix un aparato reconegut útil per la ciencia. Y aixó hauria de tenirse molt en compte. Si algun crach, creyent en las virtuts sobrenaturals de la benedicció, se decideix á sulfatar la vinya, tot aixó hi haurà guanyat.

Un párrafo de l' obra *La misa del alba*, de la qual vaig ocuparme, fa alguns números. Parla de un ball que doná un aristócrata barceloní y diu:

«Las reseñas que publicarán mañana los diarios locales, serán palidísimo reflejo de lo acaecido en casa del opulento banquero; si alguien tiene capricho de conocer y conservar alguna descripción que valga la pena, habrá que aguardar los periódicos madrileños de pasado mañana. Los correspondentes han echado el resto.»

**

En altres termes:

Los periodistas de Barcelona no serveixen un pito pera redactar revistes de salóns.

Per' aquestas coses s'ha de acudir á Coria, la famosa terra del bobo.

En un establiment de banys:

—¿Qué no 't ficas á l' aigua, Peret?

—Nó, noy, la mar está massa esbalotada.

—Al contrari: 's mostra molt amable, tant que hasta 'ns saluda.

—¿Qué vols dir?

—Que en la impossibilitat de parlar, nos envia olas.

Cassat al vol.

—Vamos, Sr. Vicens, que siga l' enhorabona.

—¿L' enhorabona...? ¿Y á titul de qué?

—Escolti ¿no es passamaner?

—Sí, senyor, per molts anys.

—Donchs l' haig de felicitar, perque ab això dels cordons que ara diu que volen posar per tot arreu, 'ls anirà molt gràs.

A un xitxaretlo de l' *ayga-lifa*, que ha dissipat en poch temps la fortuna que va deixarli son pare, li preguntava un amich d' aquest:

—Y donchs, Arturo, ¿á qué 't dedicas? ¿qué fas?

—¿A qué 'm dedico? Ara, á fer corre caballs.

—¿Y no més que á aixó?

—No, senyor: també faig corre als acreedors.

Medicaments del Dr. WOOM

Aixerop lactifich, per aumentar la cantitat y millorar la calitat de la llet. Utilíssim per mares y diadas.

Aixerop pectoral, pera curar tota classe de tos.

Aixerop antidiarréich - estomacal, per curar las diarreas y malalties de ventrell.

ÚNICH DEPÓSIT:
AIXEROPIERÍA

DEL
DR. GENER
Petritxol, 2, Barcelona

HISTORIA NATURAL. (*Dibuixos de Ll. Labarta.*)

ANECH.

(CONTINUACIÓ.)

POLLET.

¡Mámaaa...! ¡Mámaaa...! ¡Teta pégaaa...!

—Veyám si es veritat que un, fumant, se fa pipí al llit...

(Continuació.)

LOPEZ-EDITOR. Llibrería Espanyola. Rambla del Mitj, num. 20, BARCELONA.

TRATAMIENTO ESPECÍFICO DEL CÓLERA

POR EL

DR. CARLOS TUNISI

Ptas. 1.

HÉCTOR MALOT

JUSTICIA

Un tomo en 8.º

Ptas. 3.

ADMUNDO DE AMICIS

Infortunios de Amor

Versión castellana por

D. ANTONIO SÁNCHEZ PÉREZ

Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

MANUEL ANGELÓN

¡FLOR DE UN DÍA! — ESPINAS DE UNA FLOR...

NOVELAS INSPIRADAS EN LOS DRAMAS DE SU MISMO TÍTULO

Dos tomos en 8.º con una preciosa cubierta al cromo, Ptas. 6.

JOSÉ NAKENS

RAFAEL GONZALEZ

PUNTOS NEGROS

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

LA IDEA RACIONAL

REFLEXIONES DE LA FILOSOFÍA MORAL
de SPENCERUn tomo en 4.º, Ptas. 4.

L. GÍA y P. P. GIL

FUSIONISTAS EN CUADRILLA

Con un prólogo de CARLOS FRONTAUZA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

Próxim à publicarse

QUINZE DIAS Á LA LLUNA

PER C. GUMÀ

Ab ilustracions de M. MOLINÉ.

Està pera sortir

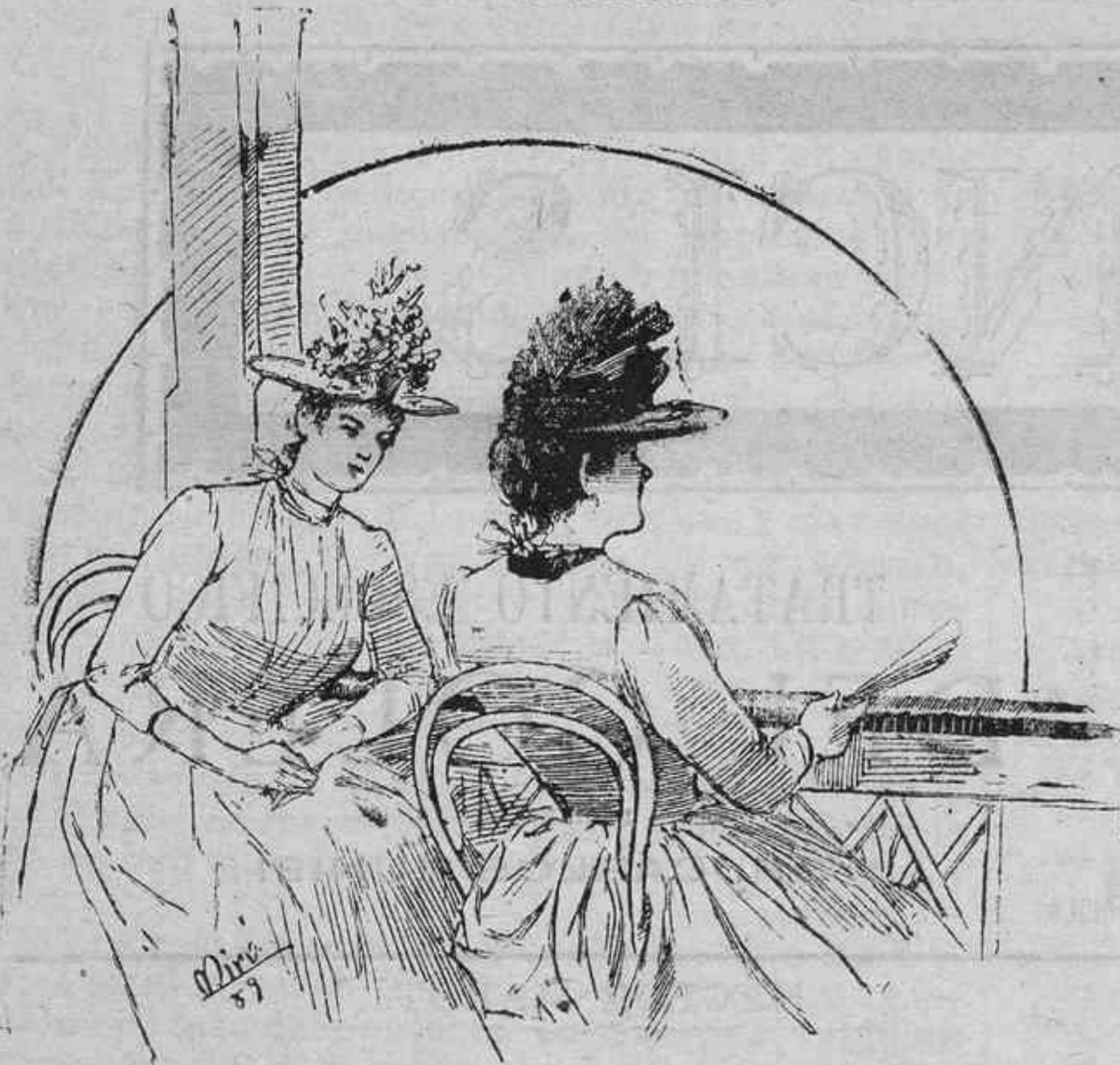
UN BARRET DE RIALLAS

PER SERAFÍ PITARRA

→ Ilustrat per M. MOLINÉ ←

NOTA. — Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obres, remetent l'import en libransas del Giro Matiu, 6
en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No
responém de extravios, no remetent ademès 3 rals pèl certificat. Als corresponentis de la casa se li organen rebaixas.

TEMPS PERDUT.

— Ja s' acaba l' últim acte.
— Y ningú 'ns diu res.—¡Paciencia!
Haurém de mudar de rumbo...
Lo teatro está en decadencia.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.—*Cla-ve lli-nas.*
2. ID. 2.—*Ma-dei-xa.*
3. ENDAVINALLA.—*Didal.*
4. TRENCÀ-CLOSCAS.—*Caldas de Malavella.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Menorca.*
6. GEROGLÍFICH.—*Tant á sobre com á sota,
qui té mes forsa guanya.*

XARADAS.

I.

MONOLECH D' UNA COMEDIA QUE NO 'M VOLEN ESTRENAR.

*JHu! es l' hora de la cita
y ella aquí no compareix;
¿per qué mon cors' afligeix?
¿per qué no vindrà la Rita?
Cosa qu' á dos, no m' esplico;
avuy era la diada
per deixá la hu-quart pactada;
¿si voldrá donarme un mico?
¡Ay carat! l' he dos-tres bona!
¡oh y no v'! jes particular!
rés, per poguerme casar
hauré de buscá altra dona.
Si potser s' haurá enfadat
perque eixa tarde, ballant.
un rato qu' he estat badant
la hu-tersa li he trepitjat?
¡No ho entenç y m' encaparra!
¿pot ser que jo, tan finet,
ofengui á cap angelet? ..
Més, soch en extrém panarra;
si sabés no ferme mal
(cosa que no pot pas ser)
me dava, per sabater,
una tremenda total.*

Que no vinga, no, més bè;
no hi faré més que guanyar;
si s' arriba à presentar,
¿no saben lo que faré?
Empendre la fuga? ¡Cà!
¡Imprimí en sa galta un bés?
Si ho vol ¿per qué nô... y després...
tot lo que 'm demanarà.

AMADEO.

II.
Prima-tres son malas bestias:
dos es nota musical:
de tres los soldats ne portan
y gastan quia 'ls total.

FRASCUELILLO.

ANAGRAMA.
Com que no tinch cap diné,
si 'm vols comprá una total
gens total tè la vendré,
per més que 'm tot, y 'm sab mai
lo tenirme 'n de desfè.

JAPET DE L' ORGA.

ACENTÍGRAFO.
Fent tot li vingué á la Lola
molta gana de dormí,
y pensant ser sola allí,
va dormirse no estant sola.

Y lo fill tot de 'n Cassola
que allí may hi feya falta,
estant sempre á la que salta,
la despertá en breus moments
fentli sense cumpliments,
dos petóns á cada galta.

J. ALAMALIV.

TRENCA-CLOSCAS.

PEPIJO COMA Y REDEN.

LLINÀS.

Formar ab aquestes lletras lo nom de tres poblacions
de la província de Barcelona.

JOSEPH PEP Y C.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8.—Objecte de rellotje.
1 8 7 5 2 3 8.—Nom de dona.
1 8 7 2 3 8.—Carrer del Ensanche.
4 2 5 7 8.—Cosa eclesiástica.
4 2 3 8.—Font de riquesa.
1 8 7.—Element natural.
1 2.—Nota musical.
1.—Consonant.

VALENTÍN.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—2.ª: part del cos.—3.ª: en los escrits n' hi ha. 4.ª: una flor.—5.ª: los fornells n' usan.—6.ª: un número,—y 7.ª: vocal.

V. ANDRÈS.

GEROGLÍFICH.

X

V I I

l' avi

L A

JARAK BEN HAMED

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatre, 24 y 25